

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV

ŠTÁTNY VZDELÁVACÍ PROGRAM

SVET PRÁCE

(Vzdelávacia oblasť: Človek a svet práce)

PRÍLOHA ISCED 2

Posúdila a schválila ÚPK pre vzdelávaciu oblasť Človek a svet práce

Bratislava 2009

CHARAKTERISTIKA

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov.

Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou .v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitou zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Charakteristika predmetu Svet práce – tvorba životného prostredia

Učebný predmet Svet práce - tvorba životného prostredia využíva poznatky žiakov, ktoré získali v prírodovedných predmetoch /ako je biológia a chémia/ a ďalej ich rozvíja novými poznatkami, pozorovaním a experimentovaním, rozvíja pracovné zručnosti, vytvára správne etické zásady a postoje vo vzťahu k prírode, k prírodným vedám, k prírodným zákonitostiam, umožňuje seberealizáciu žiaka a podporuje rozvoj jeho kreativity.

Predmet sprostredkúva žiakom poznatky o agrotechnike /postupe/ pestovania okrasných rastlín – interiérových a exteriérových, ich viazaní a aranžovaní. Vytvára základy pre ďalšie odborné štúdium, pre podnikateľské aktivity, ale aj pre aktívnu tvorbu a ochranu životného prostredia.

CIELE

V tomto učebnom predmete sa majú žiaci naučiť základom pracovných zručností, kreatívite a kladnému vzťahu k prírode a životnému prostrediu.

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- uvedomeniu si významu tvorby a ochrany životného prostredia,
- rozvoju kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo vytvorili,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností / systematickosť práce k dosiahnutiu, cieľa, vytrvalosť, samostatnosť/,
- estetickému vnímaniu bezprostredného okolia žiaka.

V rovine vedomostí predmet smeruje k:

- poznávaniu okrasných rastlín – interiérových a exteriérových,
- osvojeniu si poznatkov o ich pestovaní, rozmnožovaní a rýchlení,
- osvojeniu si základov aranžovania a viazania kvetov,
- osvojeniu si hydroponického pestovania rastlín,
- osvojeniu si poznatkov o pestovaní okrasných rastlín v obytných a pracovných priestoroch, v záhradách /na letničkových záhonoch, trvalkových záhonoch, v skalkách, terasách, balkónoch/,
- zakladaniu trávnik a jeho údržba
- výsadbe okrasných drevín a ich ošetrovaní.

V rovine pracovných činností a zručností predmet smeruje k:

- získavaniu pracovných zručností a skúseností v oblasti tvorby životného prostredia, pri - pestovaní črepníkových rastlín a pri pestovaní a ošetrovaní vonkajších okrasných rastlín,
- získavanie pracovných zručností a návykov používaním správneho náradia pri pestovaní okrasných rastlín.

OBSAH PREDMETU

Vzdelávací obsah je rozdelený do 4 tematických celkov:

1. Nádrie a pomôcky
2. Kvetinárstvo
3. Hydroponické pestovanie rastlín
4. Viazáčstvo a aranžovanie rastlín

1. Nádrie a pomôcky

Hodnoty a postoje žiaka	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<p>Rozvíjať osobné schopnosti žiaka: sebarealizácia, sebauvedomovanie svojich schopností, predností a nedostatkov.</p> <p>Rozvíjať kreativitu.</p>	<p>Základné ručné nádrie Poznať a vedieť používať základné ručné nádrie: vysadzovacia lopatka, vysadzovací kolík, prepichovací kolík, záhradnícke nožnice, malé hrabličky, malá lopatka atď.</p> <p>Nádrie na spracovanie pôdy Poznať a vedieť používať nádrie na spracovanie pôdy, kyprenie pôdy: rýľ, motyka, hrable, rycie vidly atď.</p> <p>Pomôcky pri pestovaní rastlín Poznať materiál a pomôcky pre hydroponické pestovanie rastlín, kanvy na zalievanie, rozprašovače atď.</p>	<p>Poznať funkciu a spôsob použitia základných druhov náradia a pomôcok.</p> <p>Vedieť používať základné ručné nádrie a iné pomôcky pri pestovaní črepníkových rastlín, poznať nádrie na základné spracovanie a ošetrovanie pôdy počas vegetácie pôdy.</p>

1. Kvetinárstvo

Hodnoty a postoje žiaka	Obsah	Výkonový štandard
<p>Mať schopnosť zvládnuť proces učenia sa, rozvíjať ho na základe aktívnej pracovnej činnosti.</p> <p>Vedieť získať poznatky z rôznych informačných zdrojov /encyklopédie, internet, odborné časopisy/.</p> <p>Možnosť vyniknúť aj slabšie prospievajúcim žiakom.</p>	<p>Význam a rozdelenie okrasných rastlín Význam okrasných rastlín z hľadiska tvorby a estetizácie životného prostredia, rozdelenie okrasných rastlín.</p> <p>Črepníkové rastliny Charakteristika črepníkových rastlín, rozdelenie. Poznávanie jednotlivých druhov črepníkových rastlín. Pestovanie ošetrovanie a rozmnožovanie črepníkových rastlín. Nároky črepníkových rastlín na životné podmienky.</p> <p>Praktická činnosť Praktickou činnosťou získať zručnosti pri presádzaní a ošetrovaní črepníkových rastlín a pri ich rozmnožovaní, pestovaní a ošetrovaní.</p>	<p>Poznať význam okrasných rastlín, ich vplyv na náš život a životné prostredie.</p> <p>Poznať rozdelenie okrasných rastlín. Poznať a odborne pomenovať črepníkové rastliny.</p> <p>Vedieť pestovať, ošetrovať a rozmnožovať črepníkové rastliny, poznať ich nároky na stanovište.</p> <p>Vedieť využívať pracovné prostredie a udržiavať poriadok počas práce, dodržiavať bezpečnosť pri práci a hygienické zásady.</p>

1. Hydroponické pestovanie rastlín

Hodnoty a postoje žiaka	Obsah	Výkonový štandard
Vytvárať a realizovať projekty pestovania rastlín pre osobné potreby, pre potreby školy, pre podnikateľské aktivity.	<p>Hydropónia Čo je hydropónia, potreby na hydropóniu: nádoby, substrát, živný roztok, vhodné črepnikové rastliny.</p> <p>Hydroponické pestovanie rastlín Praktickou činnosťou získať zručnosti pri pestovaní rastlín a osvojiť si základný postup pestovania.</p>	Poznať pojem hydropónia, potreby na hydropóniu, poznať výhody hydroponického pestovania rastlín, vedieť zvoliť rastlinu na hydroponické pestovanie, vedieť ju pestovať v živnom roztoku.

2. Viazáčstvo a aranžovanie kvetov

Hodnoty a postoje žiaka	Obsah	Výkonový štandard
Zaujímať sa o experimentovanie, hľadať nové možnosti sebarealizácie a zmysluplnej práce. Skrášľovať a spríjemňovať svoje prostredie.	<p>Základy aranžovania a väzby kvetov Význam aranžovania a väzby kvetov, pomôcky na aranžovanie</p> <p>Výber a úprava materiálu Výber a úprava rastlinného materiálu, voľba nádoby, zber a sušenie rastlín na aranžovanie, ošetrovanie rezaných kvetov, príprava rastlinného materiálu na aranžovanie.</p> <p>Praktická činnosť Praktickou činnosťou získať zručnosť pri viazaní a aranžovaní rastlín.</p>	<p>Poznať základné pravidlá aranžovania a väzby kvetov, poznať vhodný materiál, úpravu rastlín a ostatného materiálu.</p> <p>Získané vedomosti vedieť uplatniť pri vytváraní jesenného, vianočného a jarného aranžovania.</p> <p>Vedieť hodnotiť výber materiálu a výsledok vlastnej práce.</p>

Vzdelávací obsah je rozdelený do 3 tematických celkov:

1. Okrasné záhradníctvo

2. Skalka

3. Trávník

1. Okrasné záhradníctvo

Hodnoty a postoje žiaka	Obsah	Výkonový štandard
<p>Byť vytrvalým pri pestovaní okrasných rastlín a využiť získané vedomosti a zručnosti pri skrášľovaní svojho domova /napr. balkón/.</p> <p>Motivácia k tvorbe spoločensky prospešným projektom, produktívna práca, orientácia pre ďalšiu profesijné zameranie.</p>	<p>Okrasné rastliny Význam a rozdelenie okrasných rastlín.</p> <p>Okrasné kvetiny Rozdelenie: jednoročné, dvojročné, trvalky, cibul'ové a hl'uznaté kvetiny. Požiadavky jednotlivých rastlín na prostredie. Pestovanie, generatívne a vegetatívne rozmnožovanie okrasných kvetín. Rýchlenie okrasných kvetín.</p> <p>Okrasné dreviny Rozdelenie: ihličnaté, listnaté, opadavé, vždzelené, stromy a kry. Výber stanovišťa a vhodných druhov okrasných drevín. Pestovanie, ošetrovanie, generatívne a vegetatívne rozmnožovanie okrasných drevín.</p> <p>Praktická činnosť Príprava pôdy, výsadba, ošetrovanie okrasných rastlín. Získať zručnosti pri pestovaní, ošetrovaní a rozmnožovaní okrasných rastlín.</p>	<p>Poznať jednotlivé skupiny okrasných rastlín a ich typických zástupcov.</p> <p>Vedieť rozmnožovať okrasné rastliny – vegetatívne aj generatívne, poznať požiadavky jednotlivých rastlín na prostredie a vedieť ich dopestovať a ošetrovať.</p> <p>Pestovaním rastlín prispieť k osvojeniu si jednotlivých pestovateľských postupov.</p> <p>Vedieť vybrať vhodné okrasné rastliny na určené miesto.</p>

2. Skalka

Hodnoty a postoje žiaka	Obsah	Výkonový štandard
<p>Rozvoj poznania, že produktívna práca je základom pekného životného prostredia.</p> <p>Realizovanie vlastnej myšlienky, presadiť sa a vedieť pracovať v kolektíve.</p>	<p>Príprava skalničkového záhona Výber vhodného miesta na skalku, základné pravidlá pri vytváraní skalničkového záhona.</p> <p>Pestovanie okrasných rastlín v skalke Okrasné rastliny vhodné do skalky, poznávanie, pomenovanie, zásady ich pestovania a ošetrovania.</p> <p>Praktická činnosť Získať zručnosti pri ošetrovaní trvalých skalničiek.</p>	<p>Vedieť využiť všetky doterajšie vedomosti a zručnosti pri výstavbe a zakladaní skalky, vysadené rastliny poznať, vedieť ošetrovať a pestovať.</p>

3. Trávník

Hodnoty a postoje žiaka	Obsah	Výkonový štandard
<p>Vidieť význam cieľavedomej činnosti z hľadiska tvorby a ochrany životného prostredia a tvorby oddychového priestoru.</p> <p>Vedieť vytvárať hodnoty a vážiť si produkty svojej práce.</p>	<p>Zakladanie trávnika Príprava pozemku, vyčistenie terénu, príprava pôdy, sejba.</p> <p>Ošetrovanie trávnika Zalievanie, kosenie, hrabanie, hnojenie, odburiňovanie trávnika</p>	<p>Poznať základné pravidlá zakladania trávnika, poznať základné druhy tráv.</p> <p>Vedieť ošetrovať trávnik, získať zručnosti pri práci s náradím, bezpečnosť pri práci.</p>

Spracovali: Doc. Ing. Katarína PODOLÁKOVÁ, CSc.
Mgr. Jana LEVČÍKOVÁ
PaedDr. Ján LADÁNYI

